

22050057

CROATIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
CROATE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CROATA A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)
Mardi 3 mai 2005 (matin)
Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar na **jedan** od navedenih tekstova:

1. (a)

Plan grada

- Druga ulica lijevo, onda ravno, zatim dalje, dalje.
Kakve ulice, kako nejasan plan grada
Do nedvojnog centra, fontane.
Morat ćete biti sabrani, ne osvrutati se.
- 5 Nudit će vam da kupujete, mijenjate svoj novac u sitno
Za zabave i finu mehaniku.
Vedre glave, sa smiješkom čedne,
Upirući u još svježija slova govorit će: Ljubav, ljubav
Sinci rođeni za mladost.
- 10 Ne poželite. Daleko je trg, ne znate gdje,
Ipak pomalo već tu, i sve više.
Kipovi s katedrale, s očima u mucu i nadi,
Neka vas vode držeći za ruku
Životinju, plijen umiješen od noći,
- 15 Probudi da se iz sna glava,
Da služi, ne da vlada.
I raste nijemi jezični govor,
Onda smjelije, bez straha
Vidite kako iščezavaju ulice, za vama
- 20 Trune bogatstvo, slava i njihovi znaci.

Danijel Dragojević, *Nevrijeme i drugo*, 1968

1. (b)

Godina je bila zla. Nebesa su već od početka ljeta bila puna vatre i leda. Munje i gromovi parali su utrobu drveta ili ih cijele i zdrave obarali na zemlju, a led je bičevao polja, grizao usjeve, razbijao kuće i srca ljudska. Sve je bilo puno jada.

I tad jednog dana baš kad je sunce htjelo da mirno i spokojno ode od nas, opet je sve pocrnjelo i potamnijelo. Zvona zazvonjela, a životinje i ljudi zavukli se u svoje mračne kutove. Sve je bilo strepnja i iščekivanje. Hujalo je, bučilo, bilo, mlatilo, udaralo. Vjetar, kiša i led vitlali su svijetom koji se sav preobrazio u nešto sivo. I kao da nije bilo sela tamo gdje je ono oduvijek bilo, ni pojedinih kuća, ni najbližih susjeda, ni crkve Sv. Triju Kraljeva na brežuljku. Sve to kao da je nekud propalo. Vidjela se samo silna voda koja se spuštala odozgo dolje i potrgala zeleno lišće koje je vjetar vitlao sivim vodenim zrakom...

Dok vjetar, kiša i tuča govore, ljudi šute. Oborili glave, djeca se uhvatila materinih suknja, a žene plaho pogledavale muževe i šaptale:

– Kaj budemo ljetos jeli mi, djeca i marva naša?

Bila je već kasna noć, kad je sve prošlo i smirilo se. Nesreća se kao i zločinac sakriva u crninu noći, da u njoj zametne nesretni svoj trag. Tek jutro je otkrilo pravu sliku sinoćnjeg zla.

Sve je prokapalo: krovovi, drveće, grmlje. Sve pocrnilo: žljebovi, bačve, brane u mlinu, staje, kuće...

Vode se nadule i razlile nadaleko. Sve se caklilo od njih. Zasjele nasred zelenih polja i livada, pa se talasaju i mreškaju kao da im taj nemir dolazi iz bogzna kakvih dubina i kao da su to zaista i oduvijek prava jezera, a ne tvrda zemlja, kojom je dan prije tako sigurno i pouzdano gazila teška noga našega Zagorca. Nad vodom lijetale usplahirene ptice. Bilo je sve upravo onako, kao u onaj prvi dan stvorenja svijeta, kad je Bog odijelio kopno od vode i kad je njegov svet obraz lebdio nad vodama.

I bujale su vode i rasle povećavane svedj novim prilivima sa sjevera, brišući stare granice, koje su postavili ljudi i stvarajući nove medjaše. Cesta, koja je spajala gornji dio sela s donjima, a i ostalim selima, nestala je pod vodom, jer su se ona dva golemo jezera njoj s desne i lijeve strane slila, sljubila u jedno...

S brežuljka je voda odnijela pijesak, pa ga je nanijela na niža mjesta, prodrila u stanove, probušila krovove, muljem zatrpala jarke, prorovala cestu kao da je čopor divljih svinja proharačio njom...

I dotle, dok su stariji ljudi, ozbiljni i zabrinuti, pognutih glava gazili poljima, promatrajući tužna srca izmlaćen i povaljen kukuruz, izgrizene bundeve, pogorjelu lozu, procjenjujući u mislima nanesenju štetu, dotle se dolje na vodi odvijao nov život.

Voda, što je navirala ispod vrba, i sve više i dublje zalijevala cestu, žuta, blatna, privukla je djecu kao bijelocrne svrake, koje su polako obilazile obalom loveći crve. Dječaci zasukali hlače, pa se šeću gore dolje po njoj, pogledavajući se, smiju i bore se da očuvaju ravnotežu. Topla je, prijatna, do koljena im je. Drveta su do svojih vrhova utonula u nju.

– Zmija! Zmija! – zaciči jedno i naglo joj se makne s puta.

I zaista, zmija preplivala cestu tik do njihovih nogu.

Oni svi za njom, ali im umače.

Veselost djece raste.

Zdenka Marković, *Poplava*, 1920